

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНИХ СИЛ І РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА

Черемісіна Т.В.

*кандидат економічних наук,
в.о. доцента кафедри менеджменту готельного,
курортного та туристичного сервісу,
Бердянський державний педагогічний університет*

ІНСТРУМЕНТИ ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ПЛАНУВАННЯ РОЗВИТКУ МІСТА

В Україні поширена практика стратегічного планування у рамках стратегічного управління, який являє собою процес розробки стратегій і управління територією для успішної її реалізації. Стратегічне управління повинне суміщатися з практикою поточного управління. Стратегічне планування є однією з основних функцій стратегічного управління.

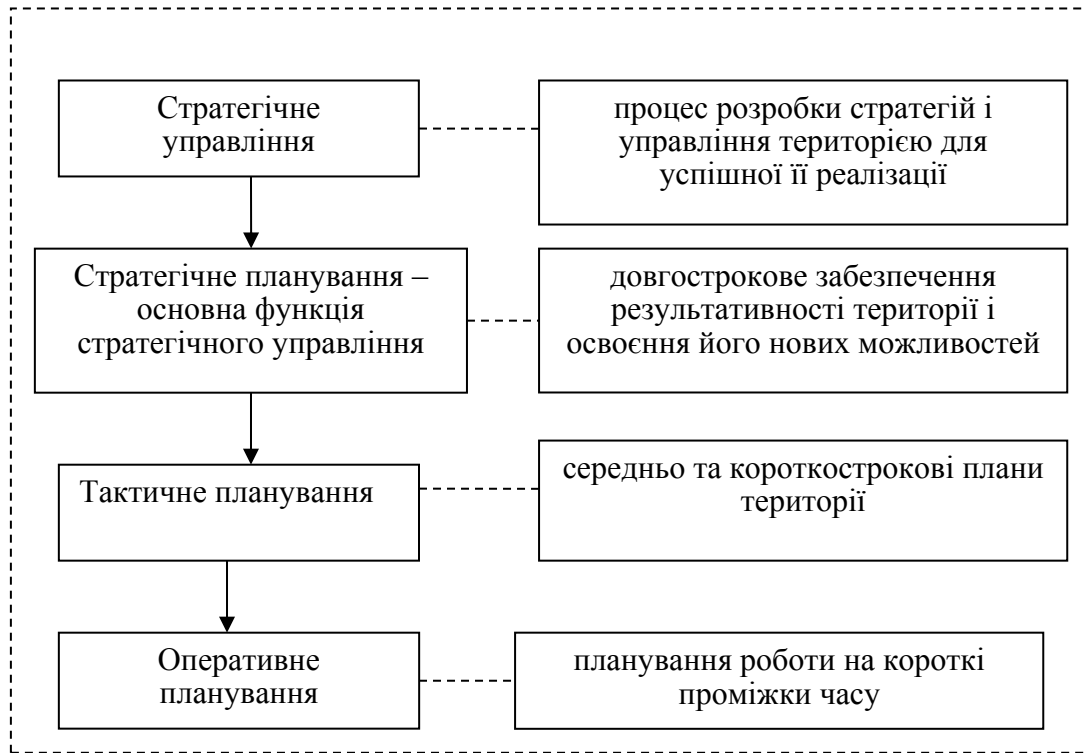
Стратегічне планування має на меті довгострокове забезпечення результативності території і освоєння його нових можливостей. За своїм змістом стратегія є специфічним довгостроковим плановим документом, результатом стратегічного планування. Склад середньо- та короткострокових планів території відноситься до тактичного планування. Оперативне планування – це планування роботи на короткі проміжки часу (у межах одного року з поділом на квартали і місяці), у процесі якого деталізуються плани і відбувається їх коригування у зв'язку зі зміною обставин, які не були передбачені при складанні тактичних планів.

Всі види планування мають узгоджуватися між собою і складати єдину цілісну систему планів (рис. 1).

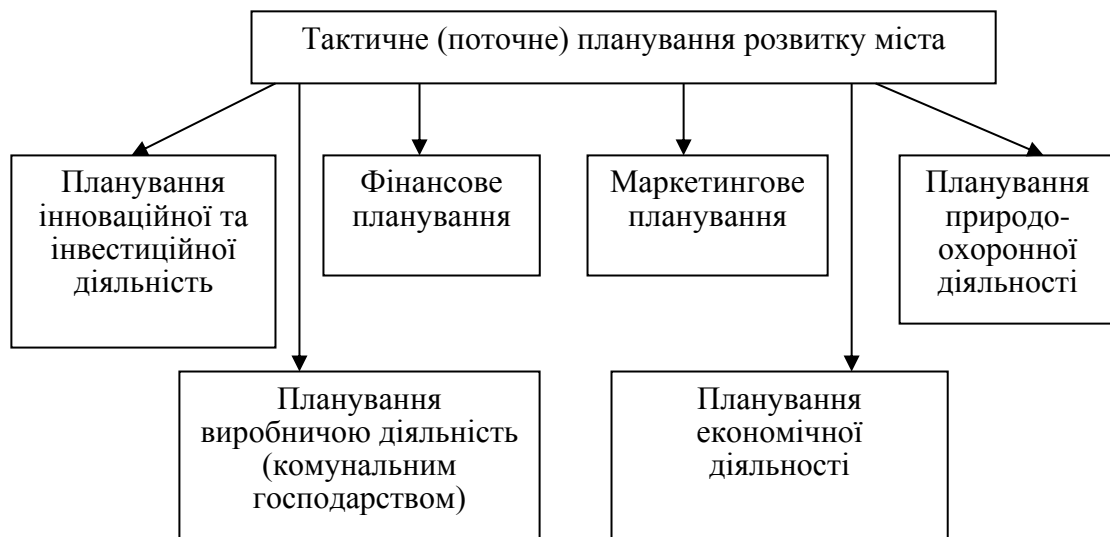
Тактичне планування нерозривно пов'язане зі стратегічним плануванням, так як там, де використовується стратегічне планування, виникає потреба у тактичному плануванні.

У практиці територіально планування передбачається певна сукупність основних розділів тактичного планування міста. Це фінансове планування, планування інноваційної та інвестиційної

діяльність, маркетингове планування, планування природоохоронної діяльності (рис. 2).

Рис. 1. Види планування розвитку територій

Рис. 2. Розділи тактичного планування розвитку міста

Отже, доцільно розглянути процесний підхід до планування. Визначено, що процес планування складається з 11 етапів (рис. 3).

Програма розвитку малих міст містить науково-методичні, економічні, організаційні, правові заходи щодо забезпечення сталого економічного розвитку та суттєвого покращення життя людей малих міст [1].

Рис. 3. Процес міського планування

Важливе значення для впровадження організаційно-економічних та нормативно-правових методів управління соціально-економічним розвитком малих міст має Закон України «Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку малих міст» (2004 р.) [2]. Програма спрямовує діяльність на забезпечення позитивних зрушень в економічному та соціальному стані малих міст, поліпшення життєвого рівня населення, ефективного використання ресурсного та науково-виробничого потенціалу. Програма дає змогу органам місцевого самоврядування та органам виконавчої влади самостійно складати і реалізовувати плани відродження та розвитку малих міст з використанням для цього відповідної державної підтримки. Програма сприяє активному залученню до цієї роботи кадрів місцевих органів виконавчої влади, населення та суб'єктів підприємницької діяльності.

Для міст, що мають значні рекреаційний та оздоровчий потенціали (міста-курорти, санаторно-курортні та рекреаційні центри), планується забезпечити стимулювання розвитку курортних функцій, заборонити будівництво нових і розширення діючих промислових підприємств, не пов'язаних із задоволенням потреб відпочиваючих і населення малих міст та таких, що можуть негативно вплинути на природні лікувальні фактори.

На сучасному етапі розвитку суспільства, успішне функціонування економіки міста безпосередньо пов'язане з характером і змістом управління. Інноваційним підходом до

управління містом у сучасних умовах є маркетингове планування, яке покликане враховувати інтереси території, включаючи інтереси населення для збалансованого розвитку міста.

Таким чином, можна стверджувати, що маркетингове планування – це маркетинговий аналіз, реалізація та контроль за досягнення цілей розвитку міста.

Список використаних джерел:

1. Зінь Е.А. Регіональна економіка: підручник / Е.А. Зінь. – К.: Професіонал, 2007. – 528 с.

2. Про затвердження Загальнодержавної програми розвитку малих міст: Закон України від 04.03.2004 р. № 1580-IV // Відомості Верховної Ради України. – 2004 р. – № 24. – Ст. 332.